

عنوان مقاله:

ضرورت برنامه‌ریزی فضاهای عمومی شهری بومی بر مبنای الگوی ایرانی - اسلامی به منظور ارتقاء سطح هویت شهری

محل انتشار:

دومین همایش ملی معماری و شهرسازی اسلامی (سال: 1392)

تعداد صفحات اصل مقاله: 23

نویسنده:

محمد مویدی - دانشجوی دکتری شهرسازی دانشگاه علم و صنعت ایران و مدرس دانشگاه

خلاصه مقاله:

شهر مجموعه‌ای از کالبد و عملکردهاست، که براساس نیازها، فعالیتها و رفتارهای ساکنین آن شکل گرفته و بستری مناسب برای پاسخگویی به نیازها و ظرفی برای برقراری تعاملات اجتماعی شناخته میشود. در شهرهای ایرانی فرم ظاهری هر شهر ناشی از شهر را « هویت » محتوا و معنایی در باطن است که ریشه در جهانی، ارزشها، فرهنگ و طبیعت بومی آن منطقه دارد و در مجموع است که الگوی برنامه‌ریزی، طراحی و توسعه شهر را تعیین و « هویت شهر » تعریف مینماید. با توجه به مطالعات انجام شده این وجه متمایز کننده شهر از سایر شهرها به عنوان الگویی خاص بر مبنای دو معیار مهم ایرانی- اسلامی بودن بیان مینماید. با این تعریف فضاهای عمومی شهری مفهوم بالاتری از یک فضای ساده و بی‌آلایش میبایند و علاوه بر پوشش خصیصه‌های کلی فضا، معیارهای زیبایی‌شناختی و ارزشهای پیچیده اقتصادی و اجتماعی را نیز دربر گرفته و نقش کانون تعاملات اجتماعی شهری را برعهده دارند. بنابراین علاوه بر اینکه این فضاها در کیفیت زندگی شهروندان مؤثرند در ارتقاء سطح هویت شهری نیز نقش جدید دارند. بر این اساس برنامه‌ریزی مناسب برای ایجاد فضاهای شهری ضرورتی دوچندان میباید. متأسفانه عدم توجه به این موضوع همانکون شهرهای بی‌هویتی را با معضلات بسیار به وجود آورده که باعث شده آنها نه برپایه هویت و امکانات محلی بلکه براساس تقلیدهای نامعقول و بی توجه به جهانی و فرهنگی بومی، توسعه و گسترش یابند و این موضوع، بحران هویت جدی را در شهرها به همراه داشته است. مقاله با استفاده از روش توصیفی- تحلیلی با بهره‌گیری از مطالعات کتابخانه‌ای و مراجعه به متون با تبیین مفهوم فضاهای عمومی شهری، هویت، هویت شهری به بررسی بی‌هویتی شهرها و ضرورت حرکت برای ایجاد الگوی هویت شهری بومی میپردازد. مقاله با دستیابی به مبانی مورد رعایت در ایجاد الگوی شهر ایرانی- اسلامی، حس مکان آفرینی به وسیله فضاهای عمومی شهری را یکی از عوامل اصلی هویت یابی شهرها به شمار می‌آورد و مطالعات نشان میدهد بر اساس مؤلفه‌های عملکردی، فرمی- کالبدی و معنایی که مولد حس مکان نیز میباشند و در ایجاد هویت شهری دخالت دارند به آفرینش فضاهای عمومی شهری هویت‌مند با بهره‌گیری از معیارهایی کمک مینمایند. لذا فرآیند برنامه‌ریزی فضاهای عمومی شهری در هویت‌مندی شهرهای ایرانی- اسلامی با در نظر گرفتن 5 مؤلفه‌انسان رفتارهای انسانی فرهنگ محیط بومی سیمای کالبدی ضرورتی دوچندان دارد

کلمات کلیدی:

فضاهای عمومی شهری، الگوی ایرانی-اسلامی، هویت، هویت شهری

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/289729>

